

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn of ס"ב of סנהדרין דף סב.
Some of the topics we will learn about include:

זיבח וקיסר וניסך והשתחוה
בהעלם אחד

If one unintentionally served זרה עבודה by slaughtering, burning, and pouring offerings to an idol, and bowing to it, all during one period of unawareness, whether he is liable for a single חטאת or for multiple קרבנות.

The Gemara discusses several scenarios, including:

קסבר בית הכנסת הוא
והשתחוה לו

He bowed to a house of זרה עבודה thinking it was a shul;

הוא אנדרטא וסגיד ליה

He bowed to an image of the king;

A

זיבח וקיסר וניסך
והשתחוה
בהעלם אחד

קסבר בית הכנסת הוא
והשתחוה לו

חזא אנדרטא
וסגיד ליה

B מאהבה ומיראה

He served זרה עבודה out of love or fear for another person;
באומר מותר
He forgot the entire prohibition of ז"ע.

לא תבערו אש

The Pasuk specifically prohibits kindling a flame on Shabbos, either because

ללאו יצאה

Unlike the other מלאכות, which carry the death penalty, this מלאכה is a mere לאו, OR

לחלק יצאה

To teach us that one is liable for a separate חטאת קרבן for every מלאכה he transgresses during one period of unawareness.

שגגת שבת

If one forgets that certain מלאכות are forbidden, he is liable a קרבן for each one, but if he forgets that it is Shabbos, he is only liable for one קרבן for all his actions.

B

מאהבה ומיראה

באומר מותר

לא תבערו אש
ללאו יצאה ♦ לחלק יצאה

שגגת שבת

1 So let's review...

The Gemara continues discussing הלכות עבודה זרה: תני רבי זכאי זיבח וקיטר וניסך והשתחוה בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת. רבי זכאי cites a ברייתא that rules that if one unintentionally served זרה עבודה by slaughtering, burning, and pouring offerings to an idol, and bowing to it, all during one period of unawareness, he is only liable for one קרבן חטאת.

At first, the Gemara explains that this is a מחלוקת תנאים in the following ברייתא:

The Pasuk says לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. One may not kindle a flame on Shabbos. The ברייתא cites a מחלוקת as to why the Pasuk mentions this specific מלאכה of the 39 מלאכות separately:

רבי יוסי הבערה ללאו יצאה. Unlike the other מלאכות, which carry the death penalty, this מלאכה is merely לאו.

רבי נתן לחלק יצאה. This מלאכה serves as a general principle that one is liable for a separate קרבן חטאת for each מלאכה he transgresses, even if he performs them all during one period of unawareness.

Now, the Gemara compares השתחוואה to הבערה and reasons,

למאן דאמר הבערה ללאו יצאה השתחוואה נמי ללאו יצאה למי"ד הבערה לחלק יצאה השתחוואה נמי לחלק יצאה.

These תנאים would similarly disagree in why the Pasuk mentions bowing separately:

רבי יוסי would say that one is not liable for כרת or קרבן חטאת for bowing; and רבי נתן would say that one is liable for every form of worship separately, even if performed under one period of unawareness.

1

הלכות עבודה זרה...

תני רבי זכאי:
זיבח וקיטר וניסך והשתחוה
בהעלם אחד
אינו חייב אלא אחת

If one unintentionally served זרה עבודה by slaughtering, burning, and pouring offerings to an idol, and bowing to it, all during one period of unawareness, he is only liable for one קרבן חטאת.

At first, the Gemara explains that this is a מחלוקת תנאים in the following ברייתא:

The Pasuk says
לא תבערו אש בכל מושבותיכם
ביום השבת

One may not kindle a flame on Shabbos.

The ברייתא cites a מחלוקת as to why the Pasuk mentions this specific מלאכה of the 39 מלאכות separately:

רבי נתן
הבערה
לחלק יצאה

This מלאכה serves as a general principle that one is liable for a separate קרבן חטאת for each מלאכה he transgresses, even if he performs them all during one period of unawareness.

רבי יוסי
הבערה
ללאו יצאה

Unlike the other מלאכות, which carry the death penalty, this מלאכה is merely לאו.

The Gemara compares לאתמוזא to הפנינה and reasons,

למי"ד הבערה
ללאו יצאה
השתחוואה נמי
ללאו יצאה

These תנאים would similarly disagree in why the Pasuk mentions bowing separately:

רבי נתן would say that one is liable for every form of worship separately, even if performed under one period of unawareness.

למי"ד הבערה
לחלק יצאה
השתחוואה נמי
לחלק יצאה

רבי יוסי would say that one is not liable for כרת or קרבן חטאת for bowing.

2 However, the Gemara refutes this comparison, because: רבי יוסי נפקא ליה חילוק מלאכות מאחת מהנה Perhaps רבי יוסי only holds because he has another source לחלק, that one is liable separately for each מלאכה, as he explains in another ברייתא:

רבי יוסי אומר ועשה מאחת מהנה פעמים שחייב אחת על כולן פעמים שחייב על כל אחת ואחת

The use of the singular term אחת AND the plural term הנה conveys that one is sometimes liable for a single קרבן for many transgressions on Shabbos, and at other times he is liable for a separate קרבן for each act separately; and he explains:

אחת שהיא הנה זדון שבת ושגגות מלאכות

הנה שהיא אחת שגגת שבת וזדון מלאכות

If one is aware that it's Shabbos but forgets that certain מלאכות are forbidden, he is liable a separate קרבן for each מלאכה.

But if he forgets that it is Shabbos, he is only liable for one קרבן for all the מלאכות he did.

Therefore, since רבי יוסי already has a source לחלק, the Pasuk regarding הבערה must serve to reduce it to a mere לאו.

However, הכא דכולי עלמא השתחואה לחלק יצאה Perhaps רבי יוסי agrees that the mention of bowing to עבודה זרה is to teach that חייב על כל אחת ואחת He is liable for each form of service separately? And this contradicts זכאי רבי who ruled אינו חייב אלא אחת He is only liable for one חטאת קרבן.

2 רבי יוסי נפקא ליה חילוק מלאכות מאחת מהנה Perhaps רבי יוסי only holds because he has another source לחלק, that one is liable separately for each מלאכה, as he explains in another ברייתא:

 רבי יוסי אומר ועשה מאחת מהנה פעמים שחייב אחת על כולן פעמים שחייב על כל אחת ואחת

The use of the singular term "אחת" and the plural term "הנה" conveys that one is sometimes liable for a single קרבן for many transgressions on Shabbos, and at other times he is liable for a separate קרבן for each act separately; and he explains:

הנה שהיא אחת שגגת שבת זדון מלאכות

But if he forgets that it is Shabbos, he is only liable one קרבן for all the מלאכות he did.

אחת שהיא הנה זדון שבת ושגגות מלאכות

If one is aware that it's Shabbos but forgets that certain מלאכות are forbidden, he is liable a separate קרבן for each מלאכה.

Therefore, since רבי יוסי already has a source לחלק, the Pasuk regarding הבערה must serve to reduce it to a mere לאו.

 הכא דכולי עלמא השתחואה לחלק יצאה

Perhaps רבי יוסי agrees that the mention of bowing to עבודה זרה is to teach

חייב על כל אחת ואחת

He is liable for each form of service separately?

And this contradicts זכאי רבי who ruled

אינו חייב אלא אחת

He is only liable for one חטאת קרבן.

3 The Gemara then poses an additional challenge:
 חילוק מלאכות דעבודת כוכבים
 נמי תיפוק ליה מאחת מהנה
 Everyone should agree that for
 עבודה זרה
 חייב על כל אחת ואחת
 And we derive it from מהנה, because as Rashi explains
 האי קרא גבי חטאת סתמא כתיב
 The Pasuk ועשה מאחת מהנה is discussing the general topic
 of קרבן חטאת, not specifically for Shabbos; ®
 And so, we should expound this Pasuk regarding עבודה זרה
 as well, as before:
 אחת שהיא הנה
 זדון עבודת כוכבים ושגגת עבודות
 הנה שהיא אחת
 שגגת עבודת כוכבים וזדון עבודות
 If one forgot that certain services are prohibited, he is
 liable for each one separately, but if he made on error
 regarding all service to עבודה זרה, he is only liable once?

3

An additional challenge:
**חילוק מלאכות דעבודת כוכבים
 נמי תיפוק ליה מאחת מהנה**
Everyone should agree that for
עבודה זרה
חייב על כל אחת ואחת
And we derive it from מהנה,
because as Rashi explains
האי קרא גבי חטאת סתמא כתיב
The Pasuk ועשה מאחת מהנה
is discussing the general topic of קרבן חטאת,
not specifically for Shabbos;
 And so, we should expound this Pasuk
 regarding עבודה זרה as well, as before:

הנה שהיא אחת	אחת שהיא הנה
שגגת עבודת כוכבים	זדון עבודת כוכבים
וזדון עבודות	ושגגת עבודות
<i>but if he made on error</i>	<i>If one forgot that certain</i>
<i>regarding all service to עבודה זרה,</i>	<i>services are prohibited, he is</i>
<i>he is only liable once?</i>	<i>liable for each one separately,</i>

4

And the Gemara points out; האי שגגת עבודה כוכבים היכי דמי
 This could apply only in a very limited scenario, because what was his mistake?
 אי קסבר בית הכנסת הוא והשתחוה לו
 הררי לבו לשמים
 If he bowed to a house of זרה עבודה thinking it was a Shul, he did not serve ע"ז at all, and is exempt;
 אי הוא אנדרטא וסגיד ליה
 If he bowed to an image of the king, it depends:
 אי קבליה עליה מזיד הוא
 אי לא קבליה עליה לא כלום הוא
 If he accepted him as a deity, he is liable for the death penalty, and if he did not accept him as a deity, he did not serve זרה עבודה at all, and is not liable even for a קרבן?

Therefore, the Gemara explains:

לאביי
 מאהבה ומיראה
 לרבא
 באומר מותר

According to אביי, this would refer to a case where he served זרה עבודה out of love or fear of another person. This is forbidden, and so he is liable for a קרבן.

According to רבא, who holds that מאהבה ומיראה פטור, this would refer to a case where he forgot the entire prohibition of זרה עבודה.

Therefore, the Gemara asks

חילוק מלאכות דעבודת כוכבים
 נמי תיפוק ליה מאחת מהנה

We should derive from this Pasuk

חייב על כל אחת ואחת

He is liable separately for each transgression?

4

האי שגגת עבודת כוכבים
 היכי דמי

This could apply only in a very limited scenario, because what was his mistake?

אי תזא אנדרטא
 וסגיד ליה

If he bowed to an image of the king, it depends:

אי לא קבליה עליה לא כלום הוא <i>If he did not accept him as a deity, he is not liable even for a קרבן?</i>	אי קבליה עליה מזיד הוא <i>If he accepted him as a deity, he is liable.</i>
---	---

אי קסבר
 בית הכנסת הוא
 והשתחוה לו
 הררי לבו לשמים

If he bowed down to a house of זרה עבודה thinking it was a Shul, he did not serve ע"ז at all, and is exempt;

Therefore, the Gemara explains:

באומר מותר

According to רבא, who holds מאהבה ומיראה פטור, this would refer to a case where he forgot the entire prohibition of זרה עבודה.

מאהבה ומיראה

This would refer to a case if he served זרה עבודה out of love or fear of another person. This is forbidden, and so he is liable for a קרבן.

חילוק מלאכות דעבודת כוכבים
 נמי תיפוק ליה מאחת מהנה

We should derive from this Pasuk

חייב על כל אחת ואחת

He is liable separately for each transgression?

5 The Gemara answers:

הכא כתיב
במשיח פר
ובנשיא שעייר
וביחיד כשבה ושעירה
ואילו בעבודת כוכבים תנן
ושוין שבשעירה כיחיד

These Pesukim of מהנה refer to different obligations for a גדול, a king, and every individual, while regarding זרה they all bring the same עבודה זרה. Thus, the Pasuk ועשה אחת מהנה cannot refer to עבודה זרה.

However, the first challenge remains, that we derive from השתחואה לחלק יצאה
That
חייב על כל אחת ואחת
And this contradicts רבי זכאי who ruled
אינו חייב אלא אחת

And so, the Gemara concludes
ותו לא מידי

This version of the ברייתא cited by רבי זכאי is refuted.

5

הכא כתיב
במשיח – פר
ובנשיא – שעייר
וביחיד – כשבה ושעירה
ואילו בעבודת כוכבים תנן
ושוין שבשעירה כיחיד

These Pesukim of מהנה refer to different obligations for a גדול, a king, and every individual, while regarding זרה they all bring the same עבודה זרה.

Thus, the Pasuk ועשה אחת מהנה cannot refer to עבודה זרה.

However, the first challenge remains, that we derive from

השתחואה לחלק יצאה
That
חייב על כל אחת ואחת

And this contradicts רבי זכאי who ruled
אינו חייב אלא אחת

And so, the Gemara concludes
ותו לא מידי

This version of the ברייתא cited by רבי זכאי is refuted.

6 The Gemara cites an alternate version of his ברייתא:
 חומר בשבת משאר מצות
 שהשבת עשה שתיים בהעלם אחד
 חייב על כל אחת ואחת
 מה שאין כן בשאר מצות
 Shabbos has a greater stringency than other Mitzvos,
 because one can be liable many times in one period of
 unawareness, as opposed to other Mitzvos.
 On the other hand,
 חומר בשאר מצות מבשבת
 שבשאר מצות שגג בלא מתכוין חייב
 מה שאין כן בשבת
 Other Mitzvos have a greater stringency than Shabbos,
 because one is liable for an inadvertent transgression even
 without any intent to perform the action, as opposed to
 Shabbos.

The Gemara challenges the first ruling of the ברייתא:
 אילימא דעבד קצירה וטחינה
 דכוותה גבי שאר מצות
 דאכל חלב ודם
 הכא תרתי מיחייב והכא תרתי מיחייב
 If we are referring to two separate מלאכות, one is similarly
 liable twice for transgressing two separate prohibitions?
 אלא דאכל חלב וחלב
 דכוותה גבי שבת
 דעבד קצירה וקצירה
 הכא חדא מיחייב והכא חדא מיחייב
 If we are referring to performing the same מלאכה twice,
 one is only liable once, just like when one performs any
 other transgression twice?

6 The Gemara cites an alternate version of his ברייתא:

**חומר בשבת משאר מצות
 שהשבת עשה שתיים בהעלם אחד
 חייב על כל אחת ואחת
 מה שאין כן בשאר מצות**
 Shabbos has a greater stringency than other Mitzvos,
 because one can be liable many times
 in one period of unawareness,
 as opposed to other Mitzvos.

On the other hand,
**חומר בשאר מצות מבשבת
 שבשאר מצות שגג בלא מתכוין חייב
 מה שאין כן בשבת**
 Other Mitzvos have a greater stringency than Shabbos,
 because one is liable for an inadvertent transgression even
 without any intent to perform the action,
 as opposed to Shabbos.

?
**אילימא דעבד קצירה וטחינה
 דכוותה גבי שאר מצות
 דאכל חלב ודם
 הכא תרתי מיחייב והכא תרתי מיחייב**
 If we are referring to two separate מלאכות,
 one is similarly liable twice
 for transgressing two separate prohibitions?

**אלא דאכל חלב וחלב
 דכוותה גבי שבת
 דעבד קצירה וקצירה
 הכא חדא מיחייב והכא חדא מיחייב**
 If we are referring to performing the same מלאכה twice,
 one is only liable once, just like when one performs
 any other transgression twice?

7 The Gemara answers דעבד קצירה וטחינה מה שאין כן בשאר מצות אתאן לעבודת כוכבים We are referring to transgressing two separate מלאכות, and the term שאר מצות refers specifically to עבודה זרה, where רבי אמי ruled זיבח וקטר וניסך בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת One is only liable one Korban for performing many forms of service in one period of unawareness, as רבי זכאי ruled earlier, and the Gemara on ס"ג דף explains, because אמר קרא לא תעבדם הכתוב עשאו כולן עבודה אחת The Pasuk includes them all in one general prohibition against any form of ע"ז.

7

חומר בשבת משאר מצות שהשבת עשה שתיים בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת מה שאין כן בשאר מצות

<p>אתאן לעבודת כוכבים</p> <p><i>Where רבי אמי ruled זיבח וקטר וניסך בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת</i></p> <p><i>One is only liable one Korban for performing many forms of service in one period of unawareness, as רבי זכאי ruled earlier...</i></p>	<p>דעבד קצירה וטחינה</p> <p><i>We are referring to transgressing two separate מלאכות, and the term שאר מצות refers specifically to עבודה זרה,</i></p>
--	--

אמר קרא לא תעבדם

The Pasuk includes them all in one general prohibition against any form of ע"ז.

8 However, in the second ruling of the ברייתא, the term שאר מצות cannot refer to עבודה זרה, because שוגג בלא מתכוין בעבודת כוכבים לאביי מאהבה ומיראה לרבא באומר מותר The ברייתא refers to one's liability for inadvertently serving ע"ז. According to אביי, this refers to serving עבודה זרה out of love or fear of another person. According to רבא, this could only refer to one who forgot the entire prohibition of ע"ז, and the ברייתא ruled that in the parallel case in Hilchos Shabbos one is not liable, but if one forgot the entire prohibition of Shabbos, he is certainly liable?

8

שוגג בלא מתכוין בעבודת כוכבים

However, in the second ruling of the ברייתא, the term שאר מצות cannot refer to עבודה זרה, because שוגג בלא מתכוין בעבודת כוכבים

<p>באומר מותר</p> <p><i>This could only refer to one who forgot the entire prohibition of ע"ז,</i></p>	<p>מאהבה ומיראה</p> <p><i>This refers to serving עבודה זרה out of love or fear of another person.</i></p>
---	--

And the ברייתא ruled that in the parallel case in Hilchos Shabbos one is not liable, but if one forgot the entire prohibition of Shabbos, he is certainly liable?

9 Therefore, we must explain רישא בעבודת כוכבים וסיפא בשאר מצות

In the first case, the term שאר מצות refers to עבודה זרה, as explained earlier, while in the second case, שאר מצות refers to שגג בלא מתכוין דקסבר רוק הוא ובולעו

One swallowed חלב, forbidden fats, thinking it was saliva, and he is liable, because המתעסק בחלבים ובעריות חייב שכן נהנה

One is liable for unintentionally eating fats or being involved in an illicit relationship, since he derived physical pleasure from his actions.

However, the ברייתא rules, מה שאין כן בשבת דפטור שנתכוין להגביה את התלוש וחתך את המחובר פטור

In the parallel case in Hilchos Shabbos, if one intended to pick up a detached item and inadvertently cut an attached item from the ground, he is not liable, because המתעסק בשבת פטור מלאכת מחשבת אסרה תורה

He was a מתעסק, preoccupied with an action that is not a מלאכה, and one is only liable for a קרבן on Shabbos for an intentional action which he forgot that it's אסור today.

However, רבי יוחנן rejected this ברייתא, because רבי יוחנן לטעמיה דלא מוקים מתניתא רישא בחד טעמא וסיפא בחד טעמא

He is not willing to interpret the phrase שאר מצות as referring to two separate Halachos in the two parts of the same ברייתא.

9 Therefore, we must explain

<p>וסיפא בשאר מצות <i>In the second case,</i> שאר מצות <i>refers to</i> שגג בלא מתכוין</p>	<p>רישא בעבודת כוכבים <i>In the first case,</i> שאר מצות <i>refers to</i> עבודה זרה</p>
--	---

↓

דקסבר רוק הוא ובולעו
One swallowed חלב, forbidden fats, thinking it was saliva, and he is liable, because

המתעסק בחלבים ובעריות חייב שכן נהנה
One is liable for unintentionally eating fats or being involved in an illicit relationship, since he derived physical pleasure from his actions.

However, the ברייתא rules,

מה שאין כן בשבת דפטור שנתכוין להגביה את התלוש וחתך את המחובר פטור
In the parallel case in Hilchos Shabbos, if one intended to pick up a detached item and inadvertently cut an attached item from the ground, he is not liable, because

המתעסק בשבת פטור מלאכת מחשבת אסרה תורה
He was a מתעסק, preoccupied with an action that is not a מלאכה, and one is only liable for a קרבן on Shabbos for an intentional action which he forgot that it's אסור today.

↓

However, רבי יוחנן rejected this ברייתא, because

דלא מוקים מתניתא רישא בחד טעמא – וסיפא בחד טעמא
He is not willing to interpret the phrase שאר מצות as referring to two separate Halachos in the two parts of the same ברייתא.